

INFORMATIE- EN LEDENBLAD VAN BELANGEN- EN BEWONERSVERENIGING 'DE PLANTAGE' TE SCHIEDAM 21E JAARGANG, OKTOBER 2016

#75 Plantage Krant

Zorg voor de stad

NV IRADO
Fokkerstraat 550
3125 BE Schiedam
telefoon 010-262 1000
e-mail info@irado.nl
www.irado.nl

Compleet naar wens

irado

De Finanseurs & de burenborrel

Het is alweer bijna dertig jaar geleden (1987) dat wij op de bovenetage van Tuinlaan nr. 60 met twee medewerkers een vestiging in Schiedam zijn gestart. Na enkele interne verhuizingen betrokken wij in 1996 het pand waar nu Pinokkio in zit. In 1999, konden wij, met dank aan onze burens, de familie Maliepaard, ons huidige pand aan de Tuinlaan nr. 70 kopen. Wij zitten dus bijna 30 jaar aan de Tuinlaan, maar onze naam, de Finanseurs, dragen wij nog maar een jaar. Wat is de gedachte achter de naamsverandering?

Ons vak, het verzorgen van administraties, het opstellen van jaarrekeningen en fiscale (advies)werkzaamheden, doen wij al sinds 1972. En dan is het wel eens nodig om even pas op de plaats te maken en om je heen te kijken. Wie in onze branche daar de tijd voor neemt, valt het al snel op dat bijna alles om hem heen draait om groei, cijfers en geld. We zijn allemaal zo druk bezig met succes dat we soms vergeten waar het echt om gaat.

De afgelopen jaren zijn wij met andere ogen naar de steeds sneller veranderende wereld gaan kijken en dan vooral naar de plek die wij met ons bedrijf hierin innemen. We realiseerden ons steeds meer dat het plezier dat wij uit ons werk halen niet wordt veroorzaakt door een salarisstroom, maar door de bijzondere band die we met onze klanten hebben en het mooie team waarmee we werken.

Onze nieuwe naam, de Finanseurs, is voortgekomen uit het inzicht dat niet de cijfers, maar de mens erachter bij ons centraal staat. Het staat voor een nieuwe bedrijfscultuur waarin we met klanten omgaan vanuit dezelfde grondbeginselen als hoe we met familie, vrienden en kennissen omgaan.

Wij zijn ervan overtuigd dat onze klanten dat ook voelen en daar zijn we best trots op. Met een jong, energiek en kundig team krijgen wij het al jaren voor elkaar om te groeien in een markt die overal om ons heen krimpt. Met dat groeien doelen we op meer dan alleen omzetgroei. Vooral de groei van onze Finanseurs zelf zorgt ervoor dat er steeds weer nieuwe energie ontstaat.

Een voorbeeld hiervan is onze burenborrel van 19 augustus jl. Een medewerker opperde het idee om een burenborrel te organiseren. Ik vond dat direct een geweldig idee. Wij, inmiddels twintig man sterk, komen namelijk iedere dag naar de Tuinlaan, doen met veel plezier ons werk in misschien wel de mooiste laan van Schiedam en gaan vervolgens weer naar huis. Veel contact met de burens hebben wij hierdoor niet en met een burenborrel kunnen we daar wat aan doen. Het was echt gezellig om eens uitgebreid met elkaar kennis te maken en iets over ons bedrijf en onze visie te vertellen. Uit de vele positieve reacties merkte ik dat dit gelukkig wederzijds was.

Dat de Tuinlaan en de Plantage zo mooi zijn, hebben we zeker te danken aan de inzet van de burens en de bewonersvereniging. De burenborrel was dus ook een geslaagd initiatief om op deze manier onze dankbaarheid aan jullie te tonen en wat mij betreft is dit een eerste stap naar een actievere deelname van de Finanseurs aan de activiteiten van de bewonersvereniging. <

Ton Wijers
www.definanseurs.nl

Foto op het omslag is een deel uit bovenstaande foto gemaakt door Jan Sluiter.

INHOUD

Finanseurs	3
Van de voorzitter	5
Groeten uit Criel	6
Brugwachtershuisje	7
Plantagekroniek	10
Vincent Janse	11
In de Plantage	13
Beeld Ewout Traast	14
Morgan	16
Recept	20
Pokemon Go	21
Glasfabriek	22
Herfst	25
Colofon	27
K.Bouter	28

Kindercentrum Plantage

Ons kindercentrum is gevestigd in het pand aan de kop van De Plantage. U heeft ons vast al wel eens zien lopen met onze gele hesjes. Wij zijn graag in het park met de kinderen. Het is daar vooral in de zomer heerlijk vertoeven. Zo spelen we vaak in de grote zandbak, gaan we picknicken en vinden we het heerlijk om te klimmen en te klauteren op het klimrek.

Sprookjesfeest

Eén van de hoogtepunten, die we afgelopen zomer in het park hebben meegemaakt was het Sprookjesfeest. Kindercentrum Plantage bestaat dit jaar vijf jaar en dat hebben we gevierd. Alle pedagogisch medewerkers en veel kinderen kwamen verkleed als ridders en prinsessen naar het feest in het park. Er waren diverse activiteiten zoals knutselen, springen op een ridderspringkussen en dieren aaien. We sloten het feest af met een heus optreden door de kinderen van Plantage. We vonden het geweldig dat we ons feest in het park konden geven. We mochten van een aantal bewoners stroom gebruiken, nogmaals dank hiervoor, mede dankzij u was het een topfeest!

Welkom

Als u het leuk vindt om een keer bij ons te komen kijken, dan bent u van harte welkom op de 1^e verdieping van de KomKids Informatiewinkel, Gerrit Verboonstraat 15. Tot snel weer in het park of in ons kindercentrum!

Kindercentrum Plantage

Hele dagopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar

Gerrit Verboonstraat 15 3111 AA Schiedam

T: 010 – 449300

E: plantage@komkids.nl

www.komkids.nl

Facebook.com/KomKidsPlantage

**Nèt een haartje
beter voor
dames... èn
heren natuurlijk**

MAR'S KAPSALON

G. VERBOONSTRAAT 6 SCHIEDAM (010) 473 3650

Korte Singelstraat 14
3112 GB Schiedam

**van der laan
makelaardij**

- Bemiddeling bij aan- en verkoop onroerende goederen
- Gecertificeerd taxateur onroerende zaken (lid VastgoedCert)
- Lid RVT
- Beheer onroerend goed
- Verhuur bedrijfsruimte

Tel (010) 4.734.734

vastgoedpro

‘VAN DE VOORZITTER’

Langzaamaan is de herfst begonnen. Buiten is dat te zien aan de herfstbladeren in het park, terwijl het nog genieten is van het mooie weer. Uw voorzitter heeft dan soms wat herfstachtige mijmeringen.

Zaterdag 24 september hadden we onze laatste werkdag in het Park van 2016. Net als de vorige 5 keren in 2016 had onze secretaris Riet Zuiderweg een wervende uitnodiging aan ruim 120 plantagebewoners gestuurd. Ook waren de data in maart en juni via de Plantagekrant bekend gemaakt. Hoeveel mensen kwamen er helpen, vraag je? Standaard waren we dit jaar met vier mensen aan het werk en kwam er af en toe iemand een keer gezellig meedoen.

Deze vier mensen vragen zich het volgende af:

- Wie voelt zich nog meer verantwoordelijk voor het Park en de verplichting die wij als bewoners in 2015 zijn aangegaan voor het onderhoud? De secretaris ontvangt sporadisch een afzegging van iemand die de betreffende keer niet kan komen.
- Waar blijven alle anderen?
- Is er vandaag misschien iemand die ons thee of koffie brengt in de pauze?

Doe mij dit keer een plezier en stuur een reactie per mail op deze vragen.

Weet je dat De Plantage in 2017 250 jaar bestaat? In 1767 namen Burgemeester en Schepenen van Schiedam het zeer vooruitstrevende besluit om een openbaar park aan te leggen op het gebied 't Nieuwe Werck, de zone in de uiterwaarden tussen Buitenhaven en Nieuwe Haven. In 2017 is dat 250 jaar geleden!

Dat historische feit mag niet ongemerkt voorbijgaan. Het is fantastisch als we volgend jaar met elkaar een aantal evenementen of andere uitingen kunnen organiseren. Namens het bestuur vraag ik je nu alvast: noteer de datum van de Algemene Ledenvergadering van 9 november in je agenda (waar het parkjubileum een belangrijk onderwerp op de agenda is) en breng je goede ideeën en suggesties in. Tot slot: Geniet de komende weken van onze prachtige voortuin en van alle leuke mensen die er omheen wonen!

Namens het bestuur, Huib Sneep

De Plantage bestaat in 2017 tweehonderdvijftig jaar

Je weet waarschijnlijk dat we aan het oudste stadspark van Nederland wonen, maar dat het zo oud was.... Niet alleen moeten wij dit weten, maar ook de andere Schiedammers en Nederlanders. In 2015 willen we graag een aantal spraakmakende activiteiten ontplooiën.

De buurtbewoners zijn hierbij de trekker van het evenement/project en het bestuur helpt/faciliteert waar nodig. De penningmeester heeft al enkele jaren gespaard, dus er is budget. Aan wat voor activiteiten wordt gedacht? De volgende opsomming is ter inspiratie bedoeld, niet als beperking van je creativiteit.

- Nacht van het park. Sinds 2004 al enkele keren georganiseerd met veel aandacht voor kunst en licht. Er bestaat reeds een stichting voor. Alleen de mensen die het in 2017

- willen organiseren hebben zich nog niet gemeld.
- Buurtbomengids. Een boekje vol info over de bijzondere bomen in het park. In 2005 verscheen de eerste uitgave. Er ligt heel wat tekst klaar en zijn er honderden foto's gemaakt in alle seizoenen. Wie gaat zich inzetten om er samen met een journalist een mooi eindproduct van te maken? Er is nog wat externe financiering nodig, waarvoor al ideeën zijn.
- Een muzikale zondagmiddag in het park. De eerste editie was een groot succes en smaakte naar meer!
- Een klassiek toneelstuk in het park, zoals 'A midsummernights Dream'
- Een buitenbioscoopfestival in het amfitheater
- Een evenement speciaal voor kinderen. Iets voor jonge ouders of opa's/oma's?

- Zou de Plantage op de British Heritage List kunnen komen? Wie heeft de contacten bij ambassade of in Engeland om dit voor elkaar te krijgen?
 - Jouw eigen idee. Hoe horen we van jouw ideeën/voorstellen/vragen?
 - Contact een van de bestuursleden, hun adressen staan achter in deze krant
 - Stuur een email naar: secretariaat@plantagebewoners.nl
 - Kom naar de Algemene Ledenvergadering op 9 november 20 uur in het gebouw van Komkids aan de Gerrit Verboonstraat
- Het 250 jarig jubileum wordt een onvergetelijk jaar als jij eraan mee helpt!! Neem nu contact op en kom naar de ALV op 9 november.

Huib Sneep, voorzitter

Nieuws uit Creil

Wie schetst onze verbazing?

We kwamen aan bij onze nieuwe boerderij in de NOP (Noordoostpolder) en daar hing een poster uit Schiedam op de deur. Daarna begon natuurlijk het grote gissen. We hebben een klein onderzoek gedaan bij de burens. We hebben ze daardoor wel leren kennen maar werden er niet wijzer van. Ook onze vrienden om de hoek wisten van niks. Inmiddels heb ik een zakdoekje gehangen voor de tranen van het gemis (zie links onder op foto). Alle gekheid op een stokje, we hebben het super naar de zin in Creil en we vinden de poster met namen een geweldig aandenken. Langs deze weg hartelijk dank, Wijbrand & Nienke

**MAKELAARDIJ
WASSENAAR**

... uw huis in de schijnwerpers!

Gerrit Verboonstraat 12
3111 AA Schiedam
Tel (010) 473 7933
Fax (010) 427 1550

info@makelaardijwassenaar.nl

**www.Makelaardij
Wassenaar.nl**

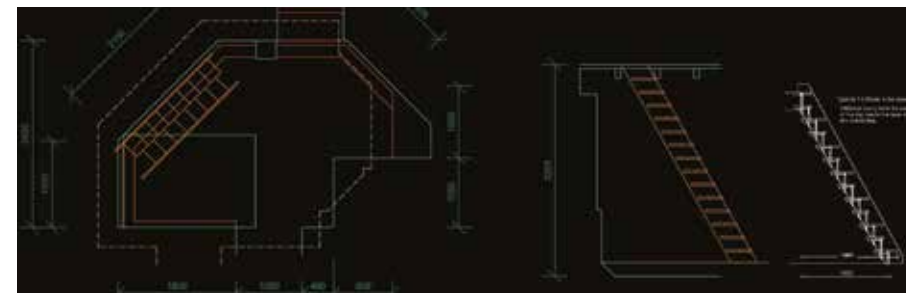

Kennismaking met een brugwachtershuisje

Tekst: Leo Kroon
Foto's: Jan Sluijter

Bruggen kunnen, net als mensen, iets vertederends of irritants hebben. Soms nodigen ze uit om te blijven hangen, zoals bij een goede vriend. Soms zijn ze irritant, vormen ze te vaak een obstakel. Net als de man die voordringt bij de kassa of je in een onverwachte situatie manoeuvreert. De Oranjebrug is zo'n stadsbrug die vertedert: toegankelijk, kwetsbaar met z'n zachte wegdek. Ieder Schiedammer gaat er overheen, te voet, per fiets of auto, maar hoeveel Schiedammers laten dan bewust hun blik vallen op het brugwachtershuisje? Sinds februari van dit jaar is daar

verandering in gekomen. Jan Sluijter heeft zich ontfermd over het gebouwtje en er met enkele simpele kunstgrepen een blikvanger van gemaakt: feestelijke verlichting als het gaat schemeren, planten voor het raam, een expositiewandje en een standaard met ansichtkaarten van Schiedam. Jan woont in de buurt, op de BK- laan. "Mijn dagelijkse route te voet of per fiets ging over de brug en langs het huisje en telkens ergerde ik me aan de deplorabele toestand waarin het verkeerde". Architectuur heeft zijn interesse en als fotograaf had hij het huisje al vele malen

vastgelegd. In een gesprek met de projectmanager binnenstad kaartte hij de situatie aan met de onderliggende vraag "Kan ik daar niet iets mee doen?" Hierop werd positief gereageerd en dat betekende dat Jan vanaf februari de sleutel in zijn bezit heeft en na het tekenen van een formele overeenkomst beheerder is. De enige die hij moet gedogen is de brugwachter die enkele keren per week langskomt op zijn brommer om de brug te openen. Tijdens ons gesprek over de kleine

ruimte komt de brugwachter langs. "Dit is de eerste keer dat de brug opengaat terwijl ik hier ben", zegt hij en weg is hij met zijn fototoestel. Daarna fantaseert hij over de toepassingsmogelijkheden: een espressobar, een bloemenkiosk, een ruimte voor kleine culturele bijeenkomsten om uit te komen bij een B&B in de opslagruimte in de kelder met uitzicht op de Nieuwe Haven en de woonboten. Hij is zelfs al zover dat hij een 3D visualisatie heeft van het toekomstige onderkomen. "Uniek in

Nederland en de wereld" zegt hij. En een publiekstrekker getuige de vele B&B's op aparte locaties. Hij heeft al gesprekken gevoerd met de Schiedamse wethouder Alex van Steenderen die positief tegenover het plan staat. Als Schiedam lef heeft, wil Jan er voor gaan. Ook is hij in contact met de Stichting Brugwachtershuisjes en weet hij te vertellen dat de gemeente Amsterdam de brugwachtershuisjes gegund heeft aan het Lloyd Hotel om er onderkomens te realiseren. "Daarom

moeten we zorgen dat we in S'dam eerder zijn dan in A'dam", zegt hij lachend. De komende tijd gaat hij verder in overleg met de Stichting Promotie S'dam en hoopt hij dat het huisje aangemerkt wordt als monument. "Het is prachtige jaren dertig architectuur en nog puntgaaf behalve het verwerk aan de buitenkant". Ook wil hij proberen Schiedammers met ideeën over de exploitatie te mobiliseren. Zelf wil hij rond 15 oktober, bij het verschijnen van de

oliebollenkraam aan de Nieuwe Haven iets organiseren om zich in de kijker te spelen. "Want het zou zonde zijn de rauwe, pure vergane glorie van S'dam te laten verpieteren". <

Heb je een plan of idee om iets in het brugwachtershuisje te doen. Neem dan contact op met Jan Sluijter, 06-57543606

Park

Eindelijk weet en begrijp ik waarom ik het park en de bomen die ik om me heen zie, mag. Weet je waarom? Omdat mij vroeger regelmatig zo'n park onder ogen kwam. Dat was dus gedurende mijn jeugd jaren. Sindsdien heb ik heel wat parken en landschappen gezien, veel avonturen beleefd waarvan sommige me beter bevielen dan andere.

Dat begrijp je toch wel?

Je begrijpt het niet?

Dat komt omdat je niet naar de landschappen kijkt. Je loopt er doorheen en denkt dat je kijkt, maar je maakt een fout: je kijkt niet. Je denkt nu zeker dat het herfst is? Het zou kunnen, maar daar bemoei ik me niet mee. Ik kijk naar de bladeren op de grond. De natuur gaat z'n eigen gang. Herfst! Dat is een menselijke verklaring. Stel je voor dat ze geen verklaring hebben.

Dat is erg genoeg.

Heb jij een verklaring?

Neen, zie je wel. Jij hebt ook geen verklaring voor het feit dat in elk park een standbeeld hoort te staan.

Hoezo?

Dat moet je mij niet vragen. Maar het is een feit. Soms zijn er meer. Vaak statig of stoer met geheven hoofd of een wapen. Meestal is er ook sprake van een dier. Een paard, soms een leeuw. Heroïsch wordt dat genoemd.

Gelukkig heeft dit park dat niet. Ja een klein leeuwtje op zo'n lullig zuiltje.

Ik noem dat niet heroïsch, maar rustgevend. Wat ook rustgevend is, is een jurk of een houten paaltje met een schuin aflopend dakje. Ja, ik weet wat je wilt zeggen: Kunst. Maar daar moet je je niet in vergissen. Vaak wekt dat verwarring en moet je in de gauwigheid een naam verzinnen of een verklaring.

Vliegtuig? Mompel je. Versta ik je goed? Nu moet ik oppassen. Ik wil geen misverstand wekken. Jij denkt natuurlijk aan een ongeluk, aan wraak misschien.

Oh, je mompelt altijd. Vreemd.

Maar je bent het toch met me eens dat een park met een standbeeld verontrustend is, kwaadaardig.

Nee, geef mij maar dit park. Dit park laat zien dat het verschoond wil blijven van wapengekletter en vlaggezwaai.

Kronikeur

Tekst: Saskia van Joolingen
Foto links: Richard Winkel

Vincent, bijna bewoner van het voormalige brugwachtershuisje aan de Varkenssluis

Het is voor iedereen in de buurt een markeringspunt, het brugwachtershuisje aan de Lange Nieuwstraat 1 in de hoek. De overgang van Schiedam Centrum naar Schiedam Zuid en andersom. Ik wil niemand voor het hoofd stoten natuurlijk. Het huisje werd jarenlang door de gemeente om-niet verhuurd en kwam in oktober 2012 in de verkoop. De daarop volgende maand was Vincent Janse de nieuwe eigenaar en hij bleek er niet zomaar een; hij ging aan de slag om het stulpje in oude luister te herstellen en doet dat tot op heden nog steeds.

Hij lijkt zich daarbij niet te scharen tussen de voorthollende vluchtige massa maar bevindt zich, net als zijn huis, op afstand achter de drukte. Bedachtzaam zoekend naar het beste middel en de beste manier om de verbouwing van zijn huis aan te pakken. Het duurt lang want hij gaat niet over één nacht ijs in zijn streven naar maximale kwaliteit met een minimaal budget. Daarbij hecht hij veel waarde aan duurzaamheid, aan authenticiteit en natuurlijke materialen en aan, als het zich toch aandient, zo dicht mogelijk bij de natuur blijven. Ecologische waarden voor onze bijna nieuwe buur Vincent Jansen. Vincent komt oorspronkelijk uit het Westland, Naaldwijk. Hij heeft het Rotterdams conservato-

rium afdeling jazz afgerond in 2005 en heeft in Naaldwijk zijn eigen gitaarschool. Daarnaast treedt hij ook nog regelmatig op. Zijn muzikale interesse gaat uit naar de blues, rock en fusion. Als je hierbij zijn interesse in het milieu optelt lijkt hij van een andere tijd en zou zo met bloemen in zijn haar in 1970 in het Kralingse bos in lotushouding met gesloten ogen een beetje mee kunnen wiegen op Led Zeppelin. Ik heb zijn leeftijd niet gevraagd maar dat haalt hij niet. Wel is hij 15 jaar geleden in Schiedam in de Gorzen komen wonen en woont daar nog. Inmiddels wonen zijn ouders hier ook maar dat is volgens zijn zeggen niet in navolging van... maar wel prettig.

Na de 2 gesprekken die ik met hem heb gehad, kan ik niet anders dan grote bewondering opbrengen voor de manier waarop hij dit project aanpakt en eigenlijk ook voor hoe hij in het leven staat en wie hij is. De voor hem belangrijke waarden houdt hij hoog en dat siert hem. Ik heb het dan niet alleen over de ecologische waarden maar ook de dankbaarheid voor hulp en vakkundigheid van de mensen die erbij betrokken zijn geweest, het belang dat hij hecht aan sociale normen, omgang met de burens, zijn uithoudingsvermogen en lange adem in het zo goed mogelijk restaureren van het huis. Bezieling, een tikje perfectionisme en veel liefde, denk ik. Dat laatste is begrijpelijk want het is een erg lief huisje

maar als je zo'n 4 jaar met vallen en opstaan met het huis bezig bent zonder er in te wonen dan zou het je ook de keel uit kunnen hangen. Maar Vincent blijft positief en heeft geen spijt. Integendeel, hij vindt het een buitenkansje. Een prachtige unieke plek aan de kade met 300 meter grond erbij, alleen dat is de prijs al waard. Het milieubewust bouwen is niet altijd makkelijk maar het lijkt voor Vincent ook een hobby. Vele uren slijt hij door informatie in te winnen via internet en contacten te leggen met deskundigen in de soms wel zeer specialistische aspecten van de bouw. Hij werkt met oude materialen, bouwt met duurzame producten zoals leemstuk en ecologische verf. Hij isoleert zijn huis goed en zou eigenlijk willen wonen met alleen natuurlijke energiebronnen. Nou ja, misschien zou hij zich om te koken, te buiten gaan aan wat butaangas. Hij heeft enorm geïnvesteerd in een verwarmingshaard met een ombouw van speksteen. Een CV/water-systeem met extra warmtewisselaar uit Duitsland, waar hij zo'n 1200 kg speksteen omheen gebouwd heeft. Speksteen heeft de eigenschap de warmte snel op te slaan en langzaam te verspreiden over de ruimte (stralingsswarmte, gezonder en fijner dan convectionswarmte). De kachel weegt zo'n 2000 kg en hij heeft daarvoor de binten in zijn huis moeten verstevigen. Het is een hi-tech systeem dat de luchttoevoer

regelt, aangeeft als er nieuw hout bijgevoerd moet worden, of als het hout te nat is. De bedoeling is zo min mogelijk hout nodig te hebben en zo schoon mogelijk te stoken, met zo min mogelijk uitstoot. Deze kachel verwarmt een 800 liter groot buffervat, dat hij gebruikt voor zowel de wand- (toekomstig ook vloer-) en radiatorverwarming (boven-etage en keuken) - en waaruit hij warm tapwater (keuken en douche) vandaan haalt. Dat buffervat met water staat in de schuur, de vroegere fietsenstalling en staat via de muur in contact met de kachel. In verhouding tot de woonruimte is het systeem enorm.

Er staat ook nog een waterkuil op zijn wensenlijst, waar hij volgens hemzelf nog niet echt serieus naar gekeken heeft??? 'Mijn wens is regenwater op te slaan en te gebruiken als grijswater-circuit (doorspoelen toilet en tuin). Ik wil ook kijken of ik ermee kan gaan douchen, maar daarvoor is een extra filter nodig om het water te reinigen'.

Het voorgaande staat de plannen om een groenten- en kruidentuintje aan te leggen niet in de weg en dat allemaal op 200m2 want 100m2 is kade.

De plannen en inspanningen zijn groots en het lijken zich te ontwikkelen zoals hij het in gedachten had, maar niet alles verliep even voortvarend. Hij kreeg omstreeks de helft van de bouw zittend op het dak en behangen met gereedschap en bouwmaterialen, zijn omvallende schoorsteen op zijn hoofd, een flauwte naderde en moest voorkomen worden want van het dak vallen met schoorsteenpijpen aan je been in een lawine van stenen naast alle andere getakelde spullen, was geen optie. Hij kikkerde weer een beetje op en ging daarna gewoon weer verder tot zich na een aantal dagen hoofdpijn en andere ongemakken aandienen. Het bleek een whiplash en Vincent zwoegde door tot de grens der uitputting genaderd was.

Hij werd stevig gewaarschuwd en moest rust nemen. In die tijd was ook het geld even op en er waren op persoonlijk vlak ingrijpende veranderingen gaande. Hij heeft zich een aantal weken teruggetrokken, is hersteld en heeft het werk weer dapper voortgezet.

Zoals al eerder beschreven vindt hij het belangrijk hoe wij met elkaar omgaan. Dat probeert hij uit te dragen in zijn lessen en hij kan ook zeer enthousiast vertellen over de mensen die hem geholpen en geadviseerd hebben. Ik heb hem gevraagd nog even op te schrijven, wie nou wat heeft gedaan want ze zijn allen uit of via mensen in de buurt:

- Theo In Het Hout (ik noem hem 2e hands Theo) heeft me veel geholpen met bouwmaterialen en klussers en nu Joost en zijn vader Wim de Kok die me gaan helpen met knipvoeg en schilderwerk). Theo heeft een tweede hands winkeltje in de hoofdstraat onder aan de helling(schuin tegenover de molen).
- Niek van Vliet is de architect die ik via Huib Sneepe ken. Hij heeft me geholpen met damppompen isolatiemateriaal, tekeningen voor de gemeente. Zonder hem had het huisje nooit worden wat het nu is. Kirsten Sneepe heeft ook adviezen gegeven.
- Bij het dak (lood, zink en info) heb ik erg veel hulp gehad van Wim de Groot, een loodspecialist (oa graftombe Grote Kerk Delft)
- Dion en familie Nossent houdt mijn huisje ook in de gaten en melden als er iets bijzonders aan de hand is, of checken bij het uitlaten van hun hond Bubble bijvoorbeeld bij een storm. Dion (14) gaat af en toe vissen in mijn bootje.

Zo kan het gaan maar niet alle buurtcontacten verliepen goed. In het begin ontstond er gedoe met enkele burenschuin achter; er kwamen kritische

geluiden en langdurig gesteggel over erfgrenzen, recht van overpad en rotzooierige bouwmaterialen in het zicht. De toon werd grillig en de wederzijdse spanningen werden om te snijden; een situatie 'de rijdende rechter' waardig maar die kon hij natuurlijk niet betalen, dus is hij met een mail aan alle bewoners de dialoog aangegaan en dat heeft goed uitgepakt. Er wordt weer gegroet, een praatje gemaakt en ze zijn nu 'buren' burenschuin. Nog even en ze kunnen, ik noem maar wat, theezakjes uitwisselen.

Zo aan het eind van het gesprek kijken we een beetje uit op de kade. De kade zelf is geleend en is dus van de gemeente. Makkelijk voor het grote onderhoud maar het heeft ook wel wat nadelen. Ik zag bijvoorbeeld dat zonder overleg en uiting van enig vakmanschap, de mooie boom voor het huis tot een wat geamputeerd, meelijwekkend obstakel gesnoeid was. Dat soort acties lijken mij zeer vervelend. Vincent vindt het ook niet leuk maar terwijl ik de behoefte voel mijn afkeer van deze daad met vuurschietende ogen luidkeels over de kade uit te roepen, kijkt hij er bedachtzaam bij. Met bewondering voor zijn rust en gelijkmoedigheid zie ik hem de plannen voor zijn volgende actie al uitbroeden. Ik zie wat hij gaat doen.

De volgende keer gaat hij de dialoog aan...met de gemeente over dat we ook anders, namelijk respectvol met bomen en elkaars omgeving om kunnen gaan, daarbij als jammerlijk voorbeeld duidend op de gekwetste waarden van deze boom. Ik verheug me er nu al op. Er bleven nog wat vragen over zoals: 'wanneer ga je nou hier wonen?' 'Wat een rotvraag is dat' 'Nou dan: 'wat moet er zijn wil je in je huis kunnen wonen?'

Vincent komt hier wonen als de bovenverdieping slaapklaar is en hij denkt er voor de kerst in te kunnen. Dat is een mooie tijd om over te gaan, denk ik. ◀

In de Plantage is altijd wat te doen...

Tekst & foto's: Frank Holsmuller

In de Plantage is altijd wat te doen... en dit kunnen we de laatste weken letterlijk nemen sinds het Rosarium en nabije omgeving een hotspot in het universum van het Pokemon GO game is geworden. U heeft ze zeker wel gezien: veelal jongere mensen die in kleine groepjes met gebogen hoofden op hun mobieltjes staren en af en toe even om zich heen kijken om zich te oriënteren en naar hun doel toe te lopen. Dit doel is de locatie van een Pokemon dier dat zij vanaf hun mobiel met een bal moeten raken om te vangen, zo verdienen ze punten. Ze lopen of komen op hun fiets, brommer of zelfs in de auto aanrijden. Op een gewone doordeweekse avond in augustus telde ik in een kwartier tijds al snel 40 Pokemon GO-ers die vredig bij het Rosarium verspreid waren opgesteld of op het gras zaten.

Als iemand die, toen hij de leeftijd van deze spelers had, buiten voetbalde of verstoppertje speelde en die nog nooit een computer game heeft aangeraakt is dit toch wel een speciale gewaarwording vooral als je weet dat dit fenomeen op vele plaatsen in de wereld aan de gang

is doordat tientallen miljoenen mensen deze app hebben gedownload. Ik heb veel met computers te maken en vooral ook met ruimtelijke gegevens die daarmee bewerkt worden en dit computerspel beweegt zich toevalligwijs op de rand van dat toepassingsveld. Het ligt op de scheidingslijn van waar de werkelijke wereld en de virtuele digitale wereld elkaar raken. De voorspelling is dat deze techniek veel meer in de professionele wereld zal worden toegepast en dat dit soort "augmented reality" games (games waar een virtuele wereld aan de werkelijke wereld wordt toegevoegd) een groot publiek daarmee in aanraking brengt.

Hier is niets mis mee, denk ik, vooral als dat tot gevolg heeft dat de mensen daadwerkelijk de wijde wereld intrekken en niet meer op hun luie stoel achter een (oh zo ouderwetse) PC blijven zitten gamen. Op die manier krijgen ze in ieder geval meer beweging. Voor onze Plantage betekent het meer bezoekers die ook echt wel de prachtige groene werkelijkheid om hen heen zullen kunnen waarderen als ze eenmaal hun Pokemon hebben gevangen. ◀

Morgan

Dat de Plantage heden ten dage boeiende en bijzondere bewoners telt is bekend. Dat ook in vroeger tijden belangrijk volk van verschillend pluimage de Plantage (en omgeving) bewoonde is iets dat wellicht minder op ieders netvlies staat. Zo was daar de familie Morgan, afstammend van een Engels militair geslacht in dienst van de Staatse troepen ten tijde van Willem van Oranje. Nazaat Jacob Morgan was directeur van de Plantage tijdens de aanleg in 1767 en bewoonde het voormalige landhuis Belle-Vue aan de Hoofdstraat ter hoogte van het huidige Nolet. Nog voor 1770 liet hij de panden aan de overkant ter hoogte van Hoofdstraat 215 bouwen.

Tekst: Hans van Broekhoven

Plantage

In november 1766 besluit het gemeentebestuur om een stadspark aan te leggen, dat de naam Plantage zal dragen. Verschillende ontwerpen passeren op 2 maart 1767 de revue, maar uiteindelijk koos de Vroedschap voor het ontwerp van ene Horsman, die zijn plan onder toezicht van de burgemeesters, de fabrieksmeester en stadsarchitect Ary van Bol'Es mocht uitvoeren. De werkzaamheden werden in de loop van 1767 verricht, 'soo dat het voorsz. Nieuwwerck als nu ten genoegen van 't algemeen en tot cieraad van dat gedeelte dezer stad met eene aangename en vermakelijke Plantage soude kunnen werden voorzien'. Voor het beheer en de bescherming van deze investering werden in 1767 twee leden van de Vroedschap als 'directeuren van de stadsplantage' aangesteld, t.w. de heren Jacob Morgan en Pieter Loquet.

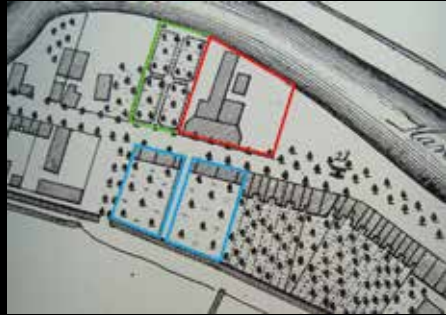
Landhuis Belle-Vue

Jacob Morgan (†1787) was een zoon van Jan Morgan. Hij was sinds 1750 vroedschap van Schiedam, burgemeester van Schiedam en van 1763-1766 en van 1782-1785 namens Schiedam gecommitteerde bij de Provinciale Rekenkamer van Holland. Van 1770-1773 was hij gecommitteerde bij de Admiraliteit op de Maze. Jacob Morgan trouwt in Delft op 5 oktober 1754 met mevrouw Petronella Jacoba Cocq. In 1766 verkoopt Gemeente Schiedam grond aan Jacob Morgan, zijnde het overige deel van de gewezen Steenplaats, groot 203,5 roeden (ca 2850 m²), belend zuid Cornelis Burgerhout en noord stadsground. Koopsom: 407 gulden. Op dit perceel laat Jacob twee aanzienlijke herenhuizen bouwen met flinke tuinen (zie afbeelding in blauw gemarkeerd). Hij woonde in het kapitale landhuis Belle-Vue aan de overkant van de straat, dat stond op de plek waar nu de firma Nolet is gevestigd. Het vrij grote landhuis was in 1724 gekocht van Pieter

Prins voor 2.200 gulden door Francis Neale, echtgenote van Jan Morgan en in de periode daarna flink uitgebreid. Hun zoon, burgemeester Jacob Morgan verkoopt in 1777 het huis, met tuinen, tuinhuisen, hoender- en duivenhokken, stallingen en koetshuis met erf tot aan de Buitenhaven aan koopman Ewoud van Leeuwen voor 7.700 gulden. Ewoud van Leeuwen verkoopt op 23 mei 1778 het achterste deel van Belle-Vue, gelegen aan de Hoofdstraat op nr. 1431 ter hoogte van het huidige Nolet aan Gerrit Visser en zijn zoon Daniel Visser & Co voor 4.500 gulden. De Vissers waren een belangrijke brandersfamilie. Op 3 februari 1781 verkoopt Van Leeuwen ook het voorste deel aan Engelbertus Lucas voor 2.250 gulden en de links aangrenzende tuin aan Gerrit Visser voor 6/13 part, Boudewijn de Wit voor 2/13 part, Gerardus Bonfy 2/13 part, Hendrik v.d. Berg 1/13 part, George v.d. Berg 1/13 part en Maximiliaan v.d. Berg 1/13 part voor in totaal 2.675 gulden. Overigens waren de Van Leeuwens en De Vissers familie van elkaar en nazaten begonnen later

Portret van Sir Charles Morgan (1575-1642) door Michiel Janszoon van Mierevelt, ca 1630, Privécollectie. Bron: RKD

Landhuis Belle-Vue (rood) met tuin (groen) en de panden aan de Hoofdstraat ter hoogte van nr. 215 (blauw) op kaart van Rutger van Bol'Es anno 1770

Landhuis Belle-Vue (rood) met tuin (groen) en de panden aan de Hoofdstraat ter hoogte van nr. 215 (blauw), bron: Google Earth

De panden Hoofdstraat ter hoogte van nr. 215 (blauw) op Kadasterkaart anno 1832

Thomas Morgan (1540-1595)

Charles Morgan (1575-1642)

Jacob Morgan (†1787)

rond 1833 de distilleerderij Visser & Van Leeuwen. In de aangrenzende tuin zou in 1782 molen De Ploeg verrijzen.

Hoofdstraat 215

Op 1 november 1777 verkoopt Jacob Morgan 'zekere laan met twee tuinen ter wederzijde van dezelfde tuin leggende' aan de heer Bernard Johan Pielat van Bulderen, secretaris van Schiedam. Blijkbaar heeft deze in ieder geval één van de tuinen volgebouwd met meer lucratieve distilleerderij-gerelateerde opstallen (zie afbeelding kadasterkaart uit 1832 met volgebouwd links perceel in blauw). In de tweede helft van de 20e eeuw zijn hiervoor nieuwbouwwoningen in de plaats gekomen. Het andere pand met tuin bestaat nog steeds, alhoewel de erven in de loop der tijd aanzienlijk zijn ingekort. Blijkens de eigenarenregistratie uit 1832 was destijds scheepsmakelaar Frans Kerdel eigenaar van het gehele overgebleven huis, alsmede van de tuin. In 1888 staat het huis op naam van Leendert Vrijland, die volgens opgave van het adresboek van de gemeente Schiedam brander was van beroep. Zijn bedrijf Vrijland van der Hoogen & Co. Gist- en Moutleveranciers, heeft enige tijd kantoor gehouden aan de Lange Nieuwstraat (adres onbekend). Deze Leendert Vrijland gaf het pand waarschijnlijk zijn huidige aanzicht. De voorgevel van Hoofdstraat 215a en b is in 1893 gebouwd. Ook is destijds het interieur onderhanden genomen, waar de rijke geornamenteerde plafonds en de marmeren gang in het huidige pand nog van getuigen. Uit dat jaar is bekend dat Leendert Vrijland, getrouwd met Grietje van der Most, een aanzienlijke erfenis krijgt van zijn overleden ouders. Het ligt dus in de

lijn der verwachting dat de *makeover* in 1893 bekostigd is uit deze erfenis. Bouwkundig is alleen de voorkant van het pand destijds vernieuwd. De achterliggende panden zijn ouder. Als Leendert Vrijland is overleden, woont zijn weduwe er nog tot 1913. Daarna wordt het pand door de erfgenamen verkocht aan de gemeente. De stad Schiedam koopt in 1914 de panden op nr. 215, 217 en 219 aan. Later zou één van de panden dienen als ambtswoning voor de directeur van de Gasfabriek. In 1916 stelden B&W van Schiedam voor om de directeur van de Gasfabriek te benoemen op een salaris van 2.200 gulden per jaar met vrij vuur, licht en water in de dienstwoning op Hoofdstraat 215a. In 1917 woonde de directeur van de Gasfabriek, de heer Leen Bitter echter op nr. 215b en op nr. 215a ene J. Doets. Volgens krantenberichten uit 1937 betaalde de heer J. Doets, toenmalig directeur van de Gemeentelijke Technische Bedrijven (GTB) in dat jaar een huur van 400 gulden per jaar voor pand Hoofdstraat 215a. Na veel omzwervingen werd het pand op nr. 215a in december 2012 tenslotte eigendom van Andries Daudey en zijn gezin.

De Morgans

Over de Morgans valt heel wat te vertellen. Allereerst is daar Thomas Morgan (c1540-1595), Engels officier in Staatse dienst en Gouverneur van Bergen op Zoom, een interessante figuur. Hij schaakte te Dordrecht samen met een compaan twee adellijke dames van het eiland IJsselmonde, t.w. Anna van Merode en haar zus. Hijzelf trouwde in 1589 met Anna van Merode en zijn compaan Thomas Knollys met haar zus genaamd Otilie. Na het overlijden van

Thomas Morgan in 1595 trouwde Anna met de zoon van Willem van Oranje. Justinus van Nassau werd geboren in 1559 en overleed op 26 juni 1631. Hij was een bastaardzoon van Prins Willem van Oranje (1533-1584) en Eva Eliver (Elinx). Justinus van Nassau trouwde op 4 december 1597 te IJsselmonde met Anna van Merode (1565-1634). In 1588 leidde hij de Nederlandse vloot in de strijd tegen de Armada en in Het Kanaal veroverde hij 2 galjoenen. Hij gaf leiding aan de Vlaamse blokkade en verhinderde zo dat de Hertog van Parma zich bij de Spaanse vloot kon voegen. Twee jaar later hielp Justinus zijn halfbroer Prins Maurits bij de verovering van Breda. Het bruidspaar kreeg ter gelegenheid van hun huwelijk van de Staten van Holland een lijfrente van 300 gulden per jaar en van de Staten van Zeeland een gouden kop ter waarde van 1000 gulden. Zijn bruid was sinds 1595 weduwe van de kolonel in Staatse dienst, Thomas Morgan met wie zij in 1589 was getrouwd. Anna sterft op 8 oktober 1634, oud 71 jaar en werd te Leiden in de Sint-Pancras of Hooglandse kerk begraven.

Dan is daar nog een oom van Thomas, t.w. Charles Morgan (1575-1642), getrouwd met een dochter Elisabeth van Philips van Marnix van St. Aldegonde. Jazeker, de wel bekende Philips van Marnix van St. Aldegonde, de vermoedelijke schrijver van ons aller volkslied 'Het Wilhelmus'. Wat waarschijnlijk niemand weet is dat Prins Willem zelve Philips van Marnix benoemde tot militair bevelhebber van de troepen in Rotterdam, Schiedam en Delft. In de Oude Kerk in Delft bevindt zich een grafmonument van zijn dochter Elisabeth.

Eén van de mooiste grafmonumenten in Nederland bevindt zich in de Grote of Sint-Gertrudiskerk in Bergen op Zoom. Het is het monument voor Charles Morgan. Van 1631 tot in 1638 was hij militair gouverneur geweest van die stad, een functie die zijn oom Thomas Morgan voor hem ook al enige tijd had bekleed. Thomas en Charles Morgan kwamen uit Wales, telgen van de adellijke familie Morgan uit Monmouthshire. Beide Morgans dienden vele jaren in het Staatse leger en speelden een belangrijke rol in menige militaire operatie. Zij verkeerden in de kring van edelen en officieren die dicht bij 'de top' stond. Thomas Morgan was zelfs aanwezig op het moment van de moordaanslag te Delft op Willem de Zwijger.

In Schiedam wordt rond 1633 ene Eduart Morgan vermeld, kapitein en met zijn garnizoen gelegerd in de stad. Al eerder in 1618 is sprake van een kapitein Morgan wiens compagnie te Schiedam in garnizoen lag, tijdens een bezoek van Prins Maurits van Oranje. Deze bezocht na de machtsstrijd met Johan van Oldenbarnevelt naast andere steden tevens Schiedam met een gevolg van ongeveer driehonderd personen, die allen bij burgerluiden werden ondergebracht. Prins Maurits onthief alle 24 Schiedamse vroedschappen van hun functie en stelde deels nieuwe aan. Eduart Morgan was blijkbaar getrouwd met ene Janetta, want in het giftboek van Schiedam, met alle onroerend goed transacties lees ik: Giftboek Schiedam 12-01-1633: 'Jannetta Morgan weduwe Eduart Morgan kapitein wonende alhier geassisteerd met Aert Weijmans haar gekozen voogd ter eenre mits-

gaders George Morgan wonende Londen, enige broer en erfgenaam van Eduart Morgan vervangende zijn mede-erfgenamen, geassisteerd met Cristijn Prijs gewezen kwartiermeester ter andere zijde delen de boedel. George Morgan heeft van Jannetta Morgan ontvangen 113 gld en een pak kleren en een mantel. Verder zullen de erfgenamen na overlijden van Jannetta Morgan uit de goederen door haar na te laten 300 gld ontvangen, waarbij Jannetta de rest van de boedel behoudt. Er is experesselijk geconditioneerd dat dood en te niet zullen zijn alle pretenties en acties van de voorsz. capitein Eduart Morgan zo op de voorsz. George Morgan als Thomas Morgan luitenant zalr. te Bergen op Zoom overleden en mede is dood en teniet de actie of pretentie door Thomas Morgan wonende tot Morgensier, zijnde de oudste broer en mede erfgenaam van Eduart Morgan op dezelfde ter zake van enige obligatie hadden te eisen of te pretenderen'.

Hieruit mogen we mijns inziens concluderen dat kapitein Eduart Morgan op één of andere manier toch verwant was met de illustere Thomas Morgan uit Bergen op Zoom. Met de enigszins curieuze vermelding 'wonende tot Morgensier' zal ongetwijfeld Glamorganshire of Monmouthshire in Wales bedoeld zijn. Of Jacob Morgan een nazaat is van Eduart Morgan staat niet met zekerheid vast, maar als we de wapens van de heren naast elkaar leggen, dan lijkt dit toch wel aan-nemelijk. De zogeheten 'Welsh Dragon' uit de vlag van Wales, prijkt prominent in hun wapenschilden, alleen de kleuren verschillen. Dit laatste is overigens wel verklaarbaar. In de heraldiek is het heel gebruikelijk dat

bijvoorbeeld jongere takken van een geslacht een andere kleurcombinatie in hun wapen gebruiken.

Tot slot

Wie had kunnen denken dat een nazaat uit zulk een belangrijke familie als Morgan in onze directe nabijheid heeft gebivakkeerd. Een man van principes ook nog. In 1782 protesteerde Jacob Morgan als lid van de Vroedschap nog hevig tegen een door de Vroedschap voorgestelde conventie waarin de verdeling van diverse vroedschapsambten en -functies werd geregeld. Zo wordt onder andere bepaald dat de zonen of behuwd zonen van vroedschappen bij benoemingen de voorkeur zullen genieten. Van de 24 vroedschapsleden onder-tekenen er 19 de conventie. Een drietal vroedschapsleden, t.w. Jacob Morgan, Carel Jan Bos-schaert en Daniel Pichot protesteert tevergeefs hevig tegen deze conventie en ondertekent niet. Sterker nog, later zouden zij zich nog met hun protest wenden tot de Staten van Holland, waarna er echter in die woelige periode die volgde in aanloop naar de Franse tijd niets meer van vernomen is.

Op 18 september 1787 wordt Jacob Morgan begraven te Rijswijk. Zijn testament uit 1783 is echter bewaard gebleven in het archief te Schiedam. Blijkbaar stierf Jacob kinderloos, want als begunstigden komen naast enkele Delftse familieleden van zijn vrouw, zoals Sophia Salome Dedel Cocq, Anna Cornelia Dedel Cocq en Anna Maria Dedel Cocq, tevens de Magistraats Armen-kamer van Schiedam en een tweetal Schiedamse Kerkelijke Armenbesturen voor. ◀

Hazel- en beukennootjestaart uit de Plantage

Recept van Willemijn Sneepe

Loop rond deze tijd eens door onze Plantage, en maak de eekhoorn in jezelf wakker. Want aan alle kanten zijn er beuken- en hazelnootjes te verzamelen! Dan kun je er daarna deze heerlijke kastanje-perentaart mee maken.

De taart is geïnspireerd op de dierenverhalen van Toon Tellegen. Een van de hoofdrolspelers daarin is de Eekhoorn, die voor elke gelegenheid een beukennootjestaart maakt. Hoe die taart van de eekhoorn precies gemaakt wordt blijft in het midden.

Ik maakte deze Plantage-variant met hazelnoten en die andere herfstooft: peren. Gecombineerd met een laag zoetige kastanjepuree. Ik kocht daarvoor een blikje kastanjepuree bij de Albert Heijn bijvoorbeeld, het heet dan 'Puree de Marrons'. Maar je kunt het ook zelf maken van tamme kastanjes, of je ze nu koopt of in een ander park zoekt.

Waar vind je je ingrediënten?

Voor hazelnoten raap je de bolster onder de hazelaar, zo ongeveer tussen de Rozentuin en Tuinlaan 66 in. Of je gaat voor beukennootjes op zoek onder de groep bomen in het midden van het park, rondom 'de jurk'. Genoeg gesprokkeld? Aan de slag!

Je hebt ongeveer 50 gram (een flinke hand) hazelnoten en een handje beukennootjes nodig. Verder heb je nodig: 200 gram (een half blik) kastanjepuree, niet gezoet. Twee kleine peren en wat boter, bloem, suiker, kaneel en room of melk. Neem je een gezoete kastanje crème, dan kun je hem zo als kant- en klare vulling gebruiken.

Wat ga je doen?

1. Maak eerst het bodemdeeg: meng 200 gram bloem/meel, 25 gram suiker en een snuffe zout in een kom. Snijd 125 gram koude boter in stukjes, doe in de kom erbij en 'snijd' daarna met twee messen de boter en het bloemmengsel door elkaar. Doe er een paar eetlepels koud water bij en kneed vlug met de hand tot een stevige bal. Voeg als het deeg te kleverig is nog wat bloem toe. Leg de bal in folie in de koelkast.
2. Vet een ronde quiche of taartvorm van ongeveer 20 cm in en druk het deeg daarin uit, ook 1,5 cm tegen de randen op.
3. Hak 50 gram hazelnoten kleiner met een flink mes en pel de beukennootjes. Houd twee lepels apart en rooster de rest al omschuddend een paar minuten in een droge koekenpan tot ze gaan geuren en lichtbruin kleuren.
4. Maak de kastanjevulling. Roer daarvoor 200 gram kastanjepuree tot een smeug geheel met 100 ml room of melk en twee theelepels kaneel. Verdeel deze puree over de deegbodem en strooi daarover de geroosterde noten.
5. Snijd de twee peren in heel dunne partjes, verdeel die mooi over de taart en bestrooi met de twee lepels suiker. Garneer met wat van de overgebleven notjes. Bak voor 30 minuten op 180 graden, niet te hoog in de oven. Even afkoelen en smullen!

Parkbewoners

We hebben heel veel nieuwe parkbewoners. Parkbewoners die slecht zichtbaar zijn doordat ze verblijven in een digitaal spelletje. Deze parkbewoners zijn zo populair dat ons prachtige Plantage Park afgelopen zomer werd overspeld door jagers, pokémon GO jagers. Het is heel eenvoudig, je zet een LUR open en dan komen er vanzelf bijzondere mannetjes tevoorschijn. Je kan slechts 1 keer een poging wagen het figuurtje te vangen, mislukt dat, dan heb je pech en moet je weer wachten tot een soortgenoot zich aandient. Het Plantage Park is een van de beste spots van Schiedam, vandaar dat het ook vrij druk was. Het wordt echter pas druk als de avond start, na het prakkie even op jacht om je verzameling te vergroten.

Ik verbaas me over het succes van dit spel. Er moet bij veel mensen toch wel iets mis zijn binnen hun eigen aardse leven. Je duikt met volle overgave in een digitale game en gaat gekke poppetjes verzamelen. Iedereen loopt met een gebogen hoofd starend naar een "smart" phone door het park. Best wel apart dat dit stukje techniek smart phone wordt genoemd en er vrij simpele en eenvoudige games op worden gespeeld, maar dit terzijde.

Als je een Pokémon el moet uitbroeden, moet je gaan wandelen, echter hebben ze bij ons thuis bedacht dat je dit uitbroeden ook kan overlaten aan de platenspeler, je legt je "device" erop en zet deze op 33 toeren en hopla daar is weer een truc om mensen in beweging te brengen om zeep geholpen.

De meeste lopen met "powerbanks" dat is niet een hele rijke bank, nee het is een externe batterij, want je moet er niet aan denken dat op het moment dat je Picachu aan het vangen bent, je mobieltje plat gaat, dus een beetje jager heeft zijn eigen stroom supply op zak. Er is al een verzoek ingediend om een solar recharger aan te brengen, zodat iedereen vrij eenvoudig op spanning kan blijven.

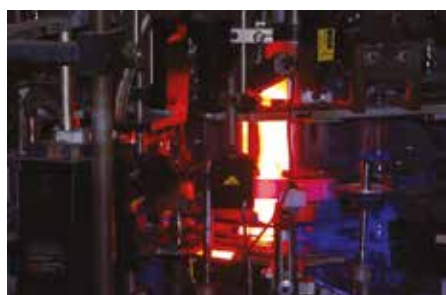
Ik ben verrast met de hoeveelheid bezoekers in het park, nimmer heb ik zo veel mensen zien recreëren in het park, picknicken, drankje, plasje, praatje en de boel evalueren. Fenomenaal! Ik denk dat we met recht kunnen spreken van de Pokémon generatie, niet alleen in Schiedam en Kijkduin, maar wereldwijd is dit een mega hit, door alle lagen van de bevolking, alle leeftijden, alle rassen, geloven en seksualiteiten. FANTASTISCH, hoe geweldig is dit, binnen het geweld van IS, SYRIE, TURKIJE zoeken we massaal naar digitale fantasie figuurtjes, ik ben voor. Ik ben voor een Pokémon café. Binnen het café wordt er gesproken, gediscussieerd over de relevante zaken binnen de Pokémon scene, er wordt gesproken in een soort geheimtaal die je alleen verstaat als je het spel speelt. Pokémon jargon is moeilijk te verstaan, wellicht kunnen we dit dialect binnen een afzienbare tijd overal in de wereld spreken. Er ontstaan vriendschappen, het is wachten op het eerste Pokémon huwelijk, voltrokken bij de JURK.

Ik zet een plaatje op van MOBY – thema van twin peaks - GO
Peter van Galen

Glas

een oneindige cyclus

Tekst: Han Elskamp
Foto's: Han Elskamp & Nico van der Vliet

Op 21 september werd een delegatie van omwonenden van de glasfabriek ontvangen voor een uitleg en rondleiding. De aanleiding was het plotseling oprichten van een tweede nieuwe schoorsteen begin 2016. Enige buurtbewoners raakten hierdoor verontrust: ging men nu de productie en uitstoot verhogen? En wat betekent dit dan voor de omgeving? Nog afgezien van het gewijzigde beeld vanuit het beschermd stadsgezicht. Meest vreemde was nog wel dat de vergunningverlening pas gepubliceerd werd toen de bouw al was aangevangen.

Na hierover in contact te zijn gegaan en bezwaar te hebben gemaakt, werd in een bijeenkomst met de provincie, gemeente, DCMR en de glasfabriek uitgelegd dat het een vervanging van de oude gemetselde schoorsteen betrof en dat er vanwege nieuwe milieuregels een filter in het uitlaatgassenkanaal gebouwd moest worden. De schoorsteen mocht niet dicht bij de woonbebouwing komen. De hoogte van de schoorsteen was gesteld op 60 m, zodat deze ruim boven de bebouwing uitkomt en in de bovenlucht uitmondt. Gekozen was voor een neutrale grijs tint zodat de nieuwe schoorsteen zo min mogelijk zou afsteken tegen de (meestal) grijze bewolking. Tijdens deze bijeenkomst werden de omwonenden uitgenodigd om eens bij de glasfabriek te komen kijken, waar we natuurlijk graag op in gingen.

De ontvangst en rondleiding waren bijzonder hartelijk en goed verzorgd. Deze werden ook bijgewoond door

vertegenwoordigers van DCMR en de Gemeente. Een en ander gaf een kijkje achter de schermen van een fascinerend productiebedrijf. Ik kon niet laten het in gedachten te vergelijken met een gecontroleerde vulkaan met een bubbelend magmabad als kern.

Er zijn 2 ovens, die werken op een temperatuur van 1600 °C. Deze bedienen 6 productielijnen waar flessen worden geproduceerd. De ovens bestaan ieder uit een grote bak (maatje zwembad!) waarin het glas door verhitting van de grondstoffen wordt gevormd. De bak van iedere oven is gevuld met een laag gesmolten glas van ca 1,20 m hoog. Hierboven bevinden zich branders die met gas als brandstof de ruimte boven de glasmasa verhitten tot de benodigde temperatuur. Van boven worden constant grondstoffen aangevoerd: zand, kalk, soda, maar ook gerecyclede glasscherven. Dagelijks worden deze stoffen per schip via de Buitenhaven aangevoerd. In het glasbad vindt door de verhitting een circulatie van gesmolten glas plaats waardoor de grondstoffen zich vermengen. Onderin wordt het gevormde glas continue afgetapt. Het glas blijft tijdens het hele proces van grondstof tot gesmolten glasmasa ongeveer 24 uur in de oven. Vanaf de afvoer wordt het naar de productiemachines toegevoerd. In deze machines vallen afgemeten gloeiende glasmasa's in een mal die de fles in wording in vorm perst, daarbij wordt van boven lucht in het glas geblazen zodat deze zich goed in de mal vormt.

De oven S1 produceert ca 200 ton per 24 uur, de oven S2 ongeveer 450 ton glas per 24 uur. Dit komt overeen met zo'n 1,5 miljoen flessen per etmaal. De verbrandingsgassen ontwijken via een warmtewisselaar en een stoffen filter naar de schoorsteen. Dit stoffen filter was de reden dat een nieuwe schoorsteen moest worden gebouwd.

Het glasfabricageproces gaat 24 uur door. De ovens kunnen niet worden stilgelegd omdat dan teveel krimp zou optreden met risico van schade aan de ovens. Bovendien moet dan de gehele glasmasa worden afgetapt. Iedere productielijn kan worden ingesteld op een bepaald product: flessen voor een bepaalde klant. Zo worden er bierflessen gemaakt, maar ook flessen voor gedestilleerd, frisdranken en glazen verpakkingen voor andere voedingsmiddelen. Het glas kan verschillend worden gekleurd. Het kleuren (meestal groen en bruin, maar in principe alle kleuren) wordt gedaan door ijzeroxide in de juiste hoeveelheid toe te voegen. Het kost ongeveer 24 uur om over te schakelen naar een andere kleur, waarbij het glasbad wordt "gespoeld" voor de nieuwe kleur. De geproduceerde flessen worden grondig gekeurd op afwijkingen, zowel in de vorm als in de kleur. Dit gebeurt volledig automatisch. Afwijkingen worden onmiddellijk verwijderd uit de productielijn en gaan weer terug de oven in.

Niet iedere klant heeft elke keer evenveel nodig, en het knappe van deze fabriek is dat ze de pieken van productie

haast naadloos kunnen opvangen. Door bijtijds in overleg te gaan met de klanten en voorraad aan te leggen zijn de wisselingen in de vraag op te vangen. Dit is nodig, omdat zoals eerder gezegd, de ovens niet stilgezet kunnen worden.

Het mooie van glas, zo werd ons uitgelegd, is dat het vrijwel oneindig gerecycled kan worden, en dat er nauwelijks afvalproducten zijn. Alles wat productiefouten bevat of breuk, gaat gewoon weer de oven in. De gebruikte grondstof voor glas in deze fabriek bestaat uit ongeveer 45% glasscherven. Gemiddeld genomen gaat een flesje zo'n 40 hervullingen mee. Tussendoor wordt het steeds gecontroleerd op beschadigingen en verwerping. Als dit te erg is, wordt de fles afgekeurd en omgesmolten.

Gebruikt glas afkomstig uit de glasbak wordt eerst gebroken en gereinigd. Daarna wordt het volautomatisch gesorteerd op kleur. Dit gebeurt niet bij de glasfabriek maar in de recycling industrie. Grappig om te weten is dat vooral pindakaaspotten moeilijk te reinigen zijn. Hoewel de potten ongereinigd in de glasbak kunnen worden gedaan, werd ons vriendelijk verzocht de pindakaaspotten vooral toch wel te reinigen voor de gang naar de glasbak.

Hoe zit dat nou met de uitstoot?

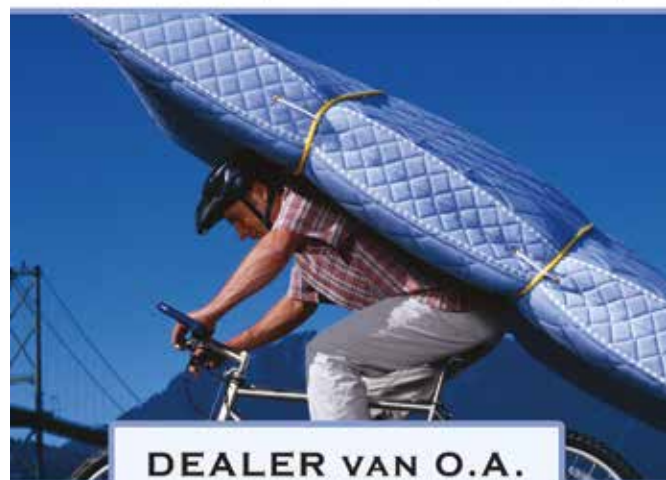
In het fabricage proces wordt door de oven door verbranding van gas en verhitting van het glas een aantal producten uitgestoten. Dat zijn voornamelijk kool-dioxide (CO₂), zwaveldioxide (SO₂),

PAK (Polycyclische aromatische koolwaterstoffen, feitelijk de kleine stof en roetdeeltjes) en stikstofoxide (NO_x). Nieuwe Europese richtlijnen geven een vergaande beperking van de uitstoot van deze stoffen. Om hieraan te voldoen moest voor 8-maart-2016 het nieuwe stoffenfilter worden geïnstalleerd. De uitlaatgassen worden door een reactor geleid, waarin natriumbicarbonaat (NaHCO₃) wordt ingeblazen. Dit kennen we als gewoon bakpoeder of ook wel zuiveringszout. Deze stof gaat een reactie aan met diverse verbrandingsproducten. De vaste bestanddelen (stof) worden vrijwel geheel afgevangen door het nieuwe stoffenfilter. De overige verbrandingsproducten vielen volgens metingen vrijwel geheel binnen de nieuwe normen. Voor het verminderen van Nox moet het verbrandingsproces worden aangepakt. Dit gaat gebeuren door gehele vervanging van de ovens in 2017 en 2018.

De glasfabriek in Schiedam behoort tot O-I, Owens Illinois, een Amerikaanse onderneming die begin 1900 al begon met glasfabricage en is een van 3 glasfabrieken in Nederland. Je kunt zien aan de flessen in de supermarkt waar ze zijn geproduceerd. Kijk maar eens aan de onderrand van de fles: E21: glasfabriek Schiedam. E23 is bijvoorbeeld Maastricht.

Alles bij elkaar een zeer leerzaam en interessant bezoek, waarvoor we de gastheren van de glasfabriek graag heel hartelijk willen bedanken. <

COPPENS
SLAAPCOMFORT
OOK VOOR UW KUSSENS,
DEKBEDDEN EN BEDDENGOED

DEALER VAN O.A.

WWW.COPPENSSLAAPCOMFORT.COM

ORANJESTRAAT 19-21, 3111 AM SCHIEDAM, TEL 010-426 87 17

VAN DER VALK
NETWERK NOTARISSEN

Tuinlaan 82 | T 010 - 427 44 44

vandervalknotarissen.nl

WIJNHANDEL
ORANJE

SPECIALIST IN WIJNEN EN GEDISTILLEERD

floatlands

varende terrassen

www.floatlands.com

VAN STIGT THANS
assurantiën

Lange Nieuwstraat 101, 3111 AE Schiedam
Telefoon (010) 204 1122, Fax (010) 426 2768

www.vanstigtthans.nl

HERFST

Na de zomer met de energievolle zon
en warmte volgt de herfst die verkoeling
en reflectie met zich meebrengt.
Naar binnen gaan volgt op het naar buiten gaan.
Zo stroom je mee op de flow van de seizoenen;
laat het gaan en ontdek jouw **ZIJN** in stilte.

Cecilia Huisman
Integrale Yoga Schiedam
Foto: Ewout Traast

HET VERHAAL VAN PASSIE EN VUUR

Oude kranten. Hout. Kolen. Daarmee begint het verhaal van de stoker en zijn vuur. Eerst smeert hij de naden van de ketel dicht met graanbeslag. Dan gaat de vlam eronder. Behoedzaam laat hij de kolen gloeien. Op zoek naar de volmaakte temperatuur. Het vuur brandt. Niet alleen onder de ketel, ook in het hart van de stoker. Dat proef je terug in de zachte zuivere graanjenever die zich Ketel 1 mag noemen.

KETEL1. EEN VERHAAL APART

Geniet, maar drink met mate

OUD PAPIER 2016

De oude kranten in onze buurt worden opgehaald door Irado in samenwerking met de Jozefschool voor aanschaf van o.a. nieuwe schoolboeken. Steun dit initiatief door uw oud papier elke tweede donderdag van de maand in kartonnen dozen buiten te zetten.

10 November
8 December

Hallo bewoners van de Plantage,

Ik ben Roan van Galen. En ik zou graag willen oppassen. Ik ben 14 jaar ik doe aan skateboarden en surfen. En ik zou ook pannenkoeken kunnen bakken voor uw kinderen als u uit eten gaat of naar de bioscoop.

U kunt contact met mij leggen via:
Mail: skaterroan@gmail.com
Mobiel: 06 - 281 92 736

Ik hoor u graag,
groetjes Roan

* OPROEP * OPROEP * OPROEP *

**ALV
9 november**
Namens het bestuur nodigen we alle bewoners uit voor de Algemene Ledenvergadering op 9 november, waar het parkjubileum een belangrijk onderwerp op de agenda is. Breng je goede ideeën en suggesties in.

* OPROEP * OPROEP * OPROEP *

COLOFON

De Plantagekrant is het informatie- en ledenblad van belangen- en bewonersvereniging 'De Plantage' en verschijnt 4x per jaar. De inhoud geeft niet voetstoots de meningen/standpunten van de vereniging en/of haar bestuur weer.

LIDMAATSCHAP

U kunt lid worden van de Belangen- en bewonersvereniging 'De Plantage' voor 20 Euro p.p. per jaar.

BESTUUR

Egbert Vennema (activiteiten) Plein Eendragt 21b, Riet Zuiderweg-Menu (secretaris) Tuinlaan 92, Jolande Bosch (activiteiten en website) Lange Nieuwstraat 57, Joost Strik (penningmeester) Tuinlaan 38 & Huib Sneep (voorzitter) Tuinlaan 58.

SECRETARIAAT

secretariaat@plantagebewoners.nl

REDACTIE

Saskia van Joolingen (sjoolingen@gmail.com)
Leo Kroon (l.kroon12@kpnplanet.nl)
Rien Ouwerkerk (rien@ouwerkerk.it)
Ewoud Traast (e.a.traast@planet.nl)
Marianne Goudswaard (marianne@openbook.nu)

REDACTIEADRES

e-mail: red.plantage@gmail.com
Via bovenstaand e-mailadres kan kopij & beeld voor de Plantagekrant ingeleverd worden

PARK

Anja Zonneveld (znnvld39@caiway.nl)

WELKOM

Cock Janse (cockjanse@kpnmail.nl)

RUIMTELIJKE ORDENING

Tosca Vissers (mail@toscavissers.nl)

HANGING BASKETS

Jan Meeuwse (j.chr.meeuse@planet.nl)
Marja Klink (marja.klink@kpnmail.nl)
Judith Rietveld (rietv866@planet.nl)

TELEFOONNUMMERS

IRADO
Afvalverzameling & werkzaamheden openbare ruimte: 010-2621000

GLASFABRIEK, Dhr. J. Brunt: 010-4094634

GROENVOORZIENING,
Dhr. Chris Smit: 010-2621000

GELUIDSOVERLAST/MILIEUVERONTREINIGING
DCMR meldkamer: 010-4733333

HAVENDIENST

Binnenvaartschepen: 010-6315301

POLITIE WIJKTEAM ZUID

Mevr. Marijke van Impelen: 0900-08844

"STADSERF DE PLANTAGE"

OVER EEN BOOM EN EEN KABOUTERHUISJE

SINDS WIJ BRAND BOON (K.NUTSELAAR) GING VERHUIZEN EEN PAAR MAANDEN GELEDEN MOCHT IK K.BOUTER EN ZIJN HUISJE ADOPTEREN. IN EERSTE INSTANTIE LIJKT HET NIET VEEL WERK: EEN DEURTJE, EEN RAAMPJE EN IN DE WINTER EEN LICHTJE EN KERSTBOOM VOOR DE DEUR.

K.BOUTER
MAAR HET ONDERHOUD VERGT BEST WEL WAT VAN JE. ER IS EEN NIEUW PAADJE AANGEBRACHT MET MOOIE GELE STEENTJES, EEN NIEUW BORDJE:

K.BOUTER
NEERGEZET EN ENKELE LEUKE PLANTJES GEPLANT. ZO KAN IK STRAKS DE WINTER WEER AAN MET AL ZIJN GEZELLIGHEID.

RIEN
DAT KLOPT EN GEZELLIGHEID EN WARMTE MOETEN ER ZIJN WANT NIEMAND KAN ZONDER NATUURLIJK. HET IS OOK ZO DAT ER STRAKS IN OKTOBER NOG WAT WERKZAAMHEDEN ZIJN AAN WAT ANDERE BOMEN MISSCHIEEN IS HET WEL LEUK OM AF EN TOE EVEN POOLSHOOGTE TE KOMEN NEMEN?

K.BOUTER
AFGELOPEN JAAR HEBBEN WIJ DOOR BALDADIGHEID WAT SCHADE GEHAD AAN ONZE DEUR EN ENKELE STOELTJES EN BEELDJES .DAT HEEFT K.NUTSELAAR DIRECT OPGEPAKT EN HERSTELD, GELUKKIG MAAR. DE NIEUWE BEELDJES ZIJN NU OOK GEPLAATST EN WIJ HOPEN DAT ALLES VOOR EEN LANGERE TIJD ZAL BLIJVEN STAAN.

RIEN
ER ZIJN TIENTALLEN OUDERS MET HUN KINDEREN VOORBIJ GEKOMEN. HET ZOU ZO LEUK ZIJN OM DIE MENSEN MET HUN KROOST OP DE K.BOUTER FACEBOOK PAGINA TE ZIEN.... GEWOON EEN LEUKE FOTO VAN DE KIDS OF EEN GEZAMENLIJKE SELFIE VOOR DE BOOM, LEUK!

K.BOUTER
IK HEB ER GEEN LAST VAN HOOR. IK BEN DE HELE DAG OP PAD, DAN ZOEK IK SPULLETJES VOOR MIJN HUISJE EN ETEN VOOR MIJN GEZIN.

IK RUIM NOG EVEN WAT VIEZIGHEID OP VAN DE HONDENBEZITTERS DIE WAT ACHTER GELATEN HEBBEN EN DAN BEN IK OM EEN UUR OF 8 WEER THUIS OM LEKKER TE GAAN ETEN EN BIJ HET LICHT VAN EEN KAARSJE WEG TE DOEZELEN.

RIEN
VERTEL ME EENS OVER VOLGEND JAAR K.BOUTER WANNEER DE PLANTAGE 250 JAAR ZAL BESTAAN.

K.BOUTER
JA, JA DAT WIL JE WEL WETEN ZEKER MAAR JE ZAL TOCH EVEN MOETEN WACHTEN WANT IK BEN MET DE PLANTAGE VERENIGING IN CONCLAAF OM VOLGEND JAAR EEN GROOT K.BOUTER FEEST TE HOUDEN IN DE PLANTAGE WAARBIJ ZEKER HONDERD VAN MIJN FAMILIE EN VRIENDEN KOMEN LOGEREN OM TE FEESTEN... WACHT MAAR AF!

RIEN
NOU NOU, JE HEBT PLANNEN ZIE IK, GEWELDIG! LAAT HET ALSJEBLIEFT DOORGAAN WANT EEN FEEST MOET HET WORDEN. IK HOOP TROUWENS DAT HET EEN STEVIGE WINTER WORDT MET VEEL SNEEUW, DAN GAAT JOUW KACHELTJE VOLOP AAN EN HEB JE HET HEERLIJK WARM DAAR IN JE BOOM.

K.BOUTER
IK HOOP HET OOK, LEKKER WARM IN MIJN HUISJE, KINDEREN DE DEUR UIT EN SARA IN HAAR GEBREIDE BROEK LEKKER WARM TEGEN ME AAN.....

RIEN
JE BLIJFT ONDEUGEND OUIWETTE, MAAR DAAR HOUD IK WEL VAN HOOR. HOE OUD BEN JE OOK AL WEER? MAN MAN, IK DOE HET JE NIET NA HOOR, ACH GA MAAR GENIETEN, IK ZIE JE LATER NOG WEL NA DIE KOU, GROETJES AAN SARA EN DE KINDEREN.....

MET DANK AAN K.BOUTER EN KABOUTER BOS DE ORIGINELE FACEBOOK PAGINA'S VAN DE PLANTAGE!